

Какво представлява Асоциацията на професионалните географи и регионалисти ? Защо е необходима подобна организация в България ?

Асоциацията е сдружение с нестопанска цел. Идеята за нея е обсъждана от представители на географската колегия още преди около 15 години, но конкретната инициатива за учредяването ѝ възникна през януари-февруари 2015 г.

Бързото организационно изграждане на АПГР и нейните регионални клонове е своеобразен индикатор на натрупаните с десетилетия проблеми, свързани с обществения статут на българската география. Особено чувствителни са те в основното и средното училище. Това пролича още при първите организирани консултативни срещи с представители на географската колегия в отделни региони на страната.

Проблемите на географската наука и образование в България са многопластови. Засягат както нейната концептуална и институционална същност, така и редица аспекти с приложен характер. Университетската география е в значителна степен откъсната от проблемите на географията в средното училище. Съвременната ни регионална ни политика се провежда от широк набор специалисти в различни области, но често те са с крайно недостатъчна географска подготовка – нещо, което продължава да тласка развитието на страната към задъбочаване на териториалните диспропорции.

За разлика от успешните организационни усилия за укрепване статута на много от другите фундаментални науки, през последните 2-3 десетилетия географията е безхаберно изоставена на произвола на бурните обществени изменения в страната. Особено показателно е отношението към училищната география, която въпреки безспорно високия интерес на учениците, е институционално превърната във второразрядна дисциплина с хаотична структура и дебалансирано съдържание. Днес училищната география е на границата на санитарния минимум, необходим за оцеляването ѝ. Единствено неподправеният индивидуален ентузиазъм на стотици учители, радатели на географското образование и възпитание в отделните региони на страната, продължава да поддържа пламъците на обществения географски интерес и дух.

Това е само малка част от мотивацията ни да търсим изход от задълбочаващите се организационни проблеми, породени от бездействието на последните десетилетия. Убедени, че проблемите са тежки и е възможно да се задълбочат, ние предприехме стъпки за институционално изграждане и укрепване на географското представителство в страната. Смятаме, че то трябва да е истинско, поради което си поставихме за задача изграждане на здрава мрежа от регионални клонове на Асоциацията. Българската географска колегия

се нуждае от организационно единство и институционално провеждана политика за опазване на постижения, градени над един век.

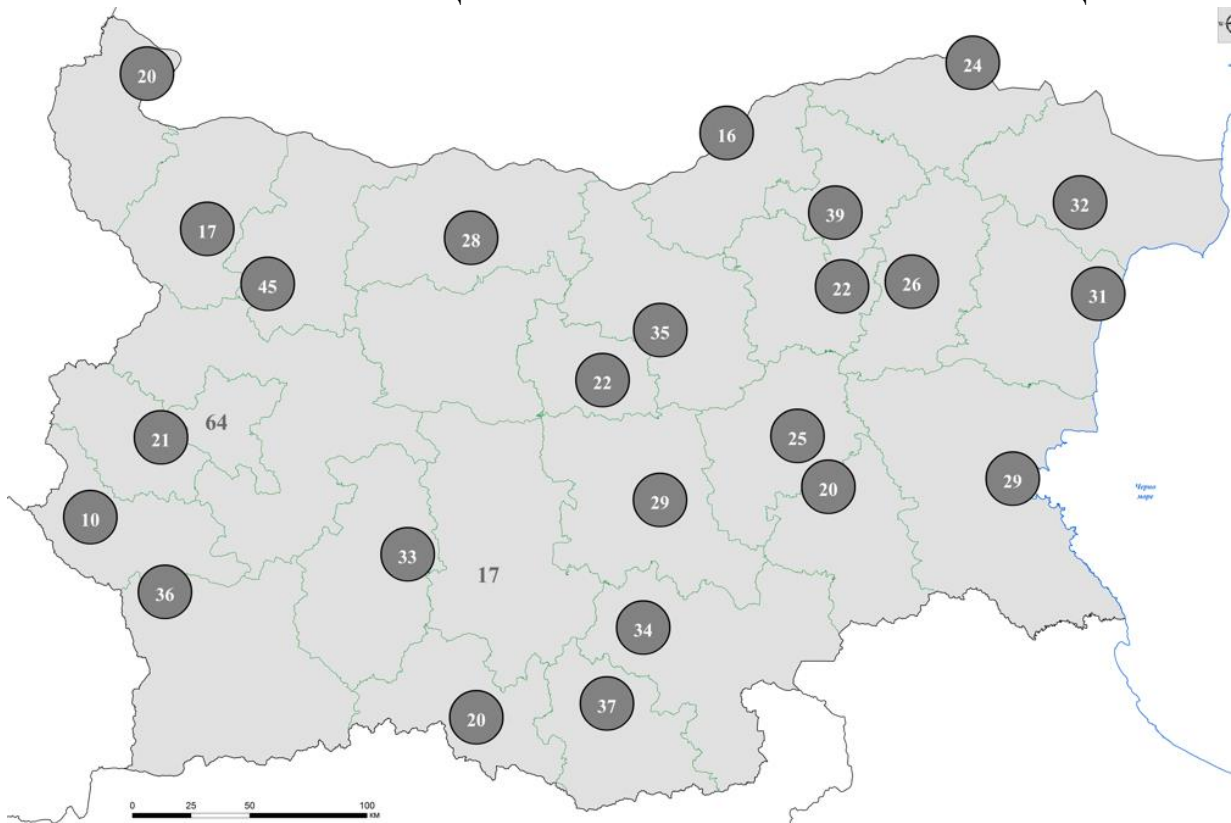
Друг изключително важен акцент при изграждането, укрепването и общественото утвърждаване на Асоциацията е свързан с нейното разширено наименование, изразяващо взаимните връзки между фундаменталното научно значение на географската наука, от една страна и регионалистиката с нейното прагматично приложно значение, от друга. Наименованието „Асоциацията на професионалните географи и регионалисти“ насочва вниманието на обществеността към водещата научна роля на географията и ключовото ѝ приложно значение за регионалистиката. То, в съчетание с конкретни текстове от нейния Устав и Правилник, е своеобразно послание към широк кръг от потенциални нейни членове: географи, специалисти по науки за Земята или интегрирани с географията природни и обществени научни направления, използващи регионални изследователски подходи, както и всички, признаващи значимостта на пространствения географски анализ за целите на устойчивото развитие в България.

Може ли да ни запознаете с членския състав на Асоциацията и нейните регионални клонове. Каква е нейната настояща географска карта?

АПГР е насочила своето послание към близо 1500 колеги-географи от цялата страна. Над 800 от тях са се включили активно в нейните първи инициативи. Около 300 са вече официално подадените молби и документи за членство в Асоциацията, като ежедневно броят им се увеличава с около 4-5. По-голямата част от тях са на преподаватели в основни и средни училища. Активна организационна позиция имат и представители на СУ „Св. Кл. Охридски“, ЮЗУ „Неофит Рилски“, ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, ШУ „Епископ Константин Преславски“, БАН. Предполагаме, че до края на 2015 г. броят на членуващите в Асоциацията може да достигне 2000 души. Освен сред училищните преподаватели започваме активна дейност по привличане и на географи, упражняващи други професии, а в средносрочна перспектива – и спрямо други специалисти, използващи регионални изследователски подходи.

За около една година АПГР успя да изгради клонове в 25 областни административни центъра на страната. През февруари и март е предвидено да се проведат консултативни срещи и учредителни събрания в София, Пловдив и Ловеч. До май-юни ще се проведат общи събрания на регионално и национално ниво. През втората половина на 2015 г. предвиждаме провеждането на обучителни семинари за членовете на Асоциацията в различните региони на страната.

ИЗГРАДЕНИ РЕГИОНАЛНИ КЛОНОВЕ НА АСОЦИАЦИЯТА И БРОЙ НА АКТИВНО УЧАСТВАЩИТЕ ГЕОГРАФИ В НЕЙНИТЕ ИНИЦИАТИВИ

ПЪРВАТА РЕГИОНАЛНА СРЕЦА – ВАРНА, 19 март 2014 г.

ПЛЕВЕН - 6 октомври 2014 г.

ВЕЛИКО ТЪРНОВО - 22 октомври 2014 г.

Какви са намеренията и инициативите на Асоциацията по отношение на училищната география ?

Преди всичко искам да посоча, че през първите години от своето функциониране Асоциацията вероятно ще фокусира своето внимание предимно към проблемите на училищната география. Според нас там е основният ключ

при изграждането на дългосрочна стратегия за подобряване статута на географията в българското общество, за преоценка на нейния потенциал при преодоляване на значителните регионални диспропорции в страната.

Една от първите ни инициативи още в началото на 2014 г. беше свързана с подкрепа на предложението за корекция на нормативната база, засягаща заетостта на учителите по география и икономика и другите предмети от културно-образователна област „Обществени науки и гражданско образование“. В продължение на години инициативна група от училищни и университетски преподаватели по география отправяха настойчиви предложения за намаляване на годишната им нормативна заетост от 720 на 684 часа. Успяхме да ангажираме вниманието и да получим ценна подкрепа от Съюза на работодателите в системата на народната просвета за промяна в Наредба № 3 на МОН от 2008 г. Усилията ни бяха подкрепени и от Съюза на българските учители и синдикат „Подкрепа“.

През август 2014 г. промяната вече беше факт. Това ни дава основания да вярваме, че целите на Асоциацията по отношение на училищната география са постижими, особено ако географската колегия в България има ефективна организационна възможност да изразява своето мнение.

На 8 януари 2015 г. Асоциацията внесе в МОН, Комисията по образованието и науката на 43-то Народно събрание, Съюза на работодателите в системата на народната просвета, както и към учителските синдикати, аргументирано писмо от името на своите членове за промяна на статута и условията за изучаване на учебния предмет „География и икономика“ в прогимназиалния и гимназиалните етапи на образование. Конкретните ни предложения са:

1. Да се възстанови броят на часовете по „География“ (понастоящем „География и икономика“) на 2 часа седмично в прогимназиалния и гимназиалните етапи на образование;

2. Професионално и прозрачно за учителската колегия обсъждане на необходимия хорариум от часове в двата гимназиални етапа за подготовка за НВО и ДЗИ по „География и икономика“, механизмът на тяхното провеждане и критериите за оценяването им. По-конкретно имаме предвид включването на 2 часа от учебния предмет „География и икономика“ в раздел А „Задължителна подготовка“ в 11 и 12 клас.

3. Професионално и прозрачно за учителската колегия обсъждане на Държавните образователни стандарти за по-достъпно учебно съдържание в общообразователната и профилирана подготовка по „География и икономика“ (чл. 22, ал. 2, т. 4, т. 5 от Проектозакона), съобразени с общото натоварване и възрастовите особености на учениците.

4. Равнопоставено включване в учебното съдържание на предмета „Гражданско образование“ на тематични области, пряко свързани с

предмета на географската наука – Културна, политическа и електорална география; Геоикономика и международни икономически отношения; Регионално развитие, териториално устройство и местно самоуправление; Геоекология и опазване на околната среда; Рекреация и туризъм; Европейска интеграция и странознание.

Независимо от краткото организационно време, исканията ни бяха подкрепени чрез електронни писма от 342 преподаватели по география, представители на 308 висши, средни и основни училища в 92 селища от всички административни области в страната. Разпечатки от писмата им бяха прикрепени към Писмото на Асоциацията. В момента очакваме отговор от съответните институции.

Управителният съвет на Асоциацията вече е ангажиран и в дело по защита на правата на несправедливо уволнен от училище учител по география. Не са малко запитванията, отправени от наши членове и по други правни казуси. Това ни даде повод да ангажираме специалист по управление на училищното образование, който да разработи конкретно ръководство за учители по отношение на техните права и задължения от юридическа гледна точка с цел да се избягват подобни конфликтни ситуации в бъдеще.

Друга наша идея за тази година е организацията на обучителни семинари за учители по география, които да им представят възможностите и механизмите за участие в проекти, потенциалните източници за финансиране на техните идеи, правилата и процедурите за кандидатстване, реализация и отчитане на проекти.

Как можем да кандидатстваме за членство в Асоциацията на професионалните географи и регионалисти ?

Член на Асоциацията може да бъде всеки, който споделя нейните цели и средствата за постигането им, признава и изпълнява нейния устав и плаща редовно членския си внос. За да се кандидатства за членство, е необходимо да се попълни молба по формуляр и да се изпрати, заедно със снимка. Всеки който го желае може да ни пише на apgrbulgaria@gmail.com. Ще му изпратим конкретни указания, Устава и Правилника на АПГР.

Какво е посланието Ви към географите и регионалистите в България ?

Да се организираме и да защитим обществената значимост на географията!

Да покажем, че ни има и че можем да бъдем полезни за устойчивото регионално развитие на България!